

Motion till riksdagen 2020/21:1676

av **Jasenko Omanovic och Ingemar Nilsson (båda S)**

Gymnasieutbildningar som möter arbetsmarknadsbehovet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en bättre styrning av vilka gymnasieutbildningar som erbjuds i förhållande till efterfrågan på arbetskraft på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En av de stora utmaningarna på svensk arbetsmarknad är att matcha rätt kompetens bland arbetstagare med efterfrågan från arbetsgivare. Trots att arbetslösheten har gått ner så finns det fortfarande omkring 100 000 jobb som inte går att tillsätta på grund av brist på rätt kompetens. Utbildning är nyckeln till att dessa jobb blir tillsatta.

Utöver kommunerna finns det en stor mängd privata aktörer som anordnar olika gymnasieutbildningar. Det har etablerats en marknad där ungdomarna kan välja den utbildning som de tror bäst passar deras intressen och som samtidigt kan ge dem en fast anställning. Men när dessa utbildningar marknadsförs är det inte utsikterna till arbete som används för att locka elever utan tillgång till bärbara datorer, attraktiva utlandsresor med mera.

Att ungdomar väljer en utbildning som engagerar och intresserar dem är bra. Att trivas med sin sysselsättning gör det lättare att klara av utbildningen. Men det behövs en tydligare koppling mellan arbetsmarknadens behov och mängden platser som erbjuds på varje utbildning.

Gymnasieutbildningar är en samhällsinvestering för framtiden. Investeringen ska vara positiv både för individen och för samhället. Idag saknas det tydlig styrning av i vilken omfattning gymnasieutbildningar erbjuds. Eftersom flera skolor erbjuder utbildningar som inte efterfrågas av arbetsgivare riskerar ungdomar att inte få fotfäste på arbetsmarknaden. Kopplingen mellan arbetsmarknadens behov och utbudet på

utbildningar måste därför bli starkare, utan att elevernas möjlighet att välja en intressant utbildning försvinner.

Kompetensmatchningen är ett växande problem på svensk arbetsmarknad. Det finns ett behov av att göra det enklare för människor att utbilda sig efter arbetsmarknadens behov. Det är viktigt att styra gymnasieutbildningarna så att både ungdomar och samhället har större nytta av den skattefinansierade utbildning som ges. Men det är också viktigt att arbetsmarknadsanpassad utbildning inte förhindrar vidare utbildning senare i livet.

För kommande generationer kommer det livslånga lärandet att spela en avgörande roll. Därför är det angeläget att varje utbildning ger eleven möjlighet att fortsätta sina studier senare i livet.

Regeringen bör överväga att se över behovet av att uppnå en bättre styrning av vilka gymnasieutbildningar som erbjuds i förhållande till den kommande efterfrågan av arbetskraft på arbetsmarknaden, utan att skapa arbetstagare som saknar behörighet till vidare utbildning senare i livet.

Jasenko Omanovic (S)

Ingemar Nilsson (S)